

Judith von Halle

Meditatie en beproevingen van de ziel in de antroposofie en in de evangeliën

I. De vlinder-meditatie en de tempellegende

II. Beproevingen van de ziel aan de afgrond:
de drievoudige verloochening van de apostel Petrus

Halle, Judith von

Meditatie en beproevingen van de ziel in de antroposofie en in de evangeliën ;
I. De vlinder-meditatie en de tempellegende - II. Beproevingen van de ziel aan
de afgrond: de drievoudige verloochening van de apostel Petrus / Judith von
Halle – Amsterdam: Cichorei

ISBN 978 94 91748 91 2

Vertaling: Kitty Steinbuch

De vertaling is gebaseerd op de eerste druk van de Duitse uitgave, verschenen
in 2019

Layout en zetwerk: Jaap Verheij

Omslagafbeelding: Het blauwe zuidvenster van het eerste Goetheanum, detail:
de beide zijvensters. Zie aantekening 7 op blz. 112

Oorspronkelijke titel: *Meditation und Seelenprüfungen in der Anthroposophie
und in den Evangelien*

© 2019 Verlag für Anthroposophie, Dornach

Nederlandse rechten: Uitgeverij Cichorei, Van Beuningenplein 15-2,
1051 vs Amsterdam 2019

www.uitgeverijcichorei.nl

Deze uitgave kwam tot stand met financiële ondersteuning van het
Boekenfonds Judith von Halle, onder fonds 2228 bij de Iona Stichting te
Amsterdam.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint,
microfilm or any other means, without written permission from the publisher*

Inhoud

Voorwoord van de uitgever 7

I

De vlinder-meditatie en de tempellegende 11

II

Beproevingen van de ziel aan de afgrond: de drievoudige
verloochening van de apostel Petrus 53

Publicaties van Judith von Halle 120

Over de auteur 124

Voorwoord van de uitgever

In het voorwoord bij het eerste deel in deze reeks is aangegeven waarom deze teksten – ondanks bedenkingen van de auteur om gesproken inleidingen in druk te zien – toch werden uitgegeven.

Terwijl deel I twee voordrachten omvat die Judith von Halle heeft gehouden in 2003, dus *voor* haar stigmatisatie, omvat deel II twee voordrachten uit het jaar 2011, dus uit een tijd waarin haar werk al acht jaar lang werd bestreden vanuit de rijen van antroposofische schriftgeleerden, vooral met het argument dat haar inzichten langs somnambule weg tot stand zouden zijn gekomen. (Dat dit juist voor antroposofen ondenkbaar lijkt dat het innerlijk werken in een voorafgaand leven zich als geestelijk vermogen ontwikkelt in een volgend aardeleven en dat dit vermogen kortweg als ‘atavisme’ wordt weggezet, verbaast de uitgever nog altijd.)

Vergeleken bij de voordrachten uit deel I van deze reeks bestaat nu de mogelijkheid om te onderzoeken of de geesteswetenschappelijke aanpak veranderd is door het gebeuren van de stigmatisatie. De onderwerpen bewegen zich rond hetzelfde basisthema, wat niemand zal verbazen die het inmiddels verschenen eerste deel van de spirituele biografie van Judith von Halle heeft gelezen en heeft opgenomen hoe zij vanaf haar kinderjaren vertrouwd was met de werkelijkheid van Christus. Daaruit ontstond ten slotte,

nadat zij de antroposofie had ontmoet, de impuls om via voordrachten, cursussen en boeken een bijdrage te leveren aan het begrijpen van de Christus-gebeurtenissen en Zijn betekenis voor elk mens.

Dat deze christologische inzichtsopgave geen andere is dan de kernopgave van de antroposofie, is ook te zien bij de behandeling van thema's als *tempeliers*, *mysteriedrama's*, *Goetheanumbouw*; en ook in de beide voordrachten die in dit deel zijn opgenomen en die gewijd zijn aan het meditatief werken om tot inzicht te komen.

De *vlindermeditatie*, een wilsmeditatie, werd door Rudolf Steiner in 1923 gegeven in een historisch kritieke situatie; de actualiteit hiervan is voor ons overduidelijk. Uiteraard moet een meditatie *gedaan* en niet uitgelegd worden; maar een beschouwing zoals hier wordt gegeven, waarbij motieven uit het blauwe venster van het eerste Goetheanum als ook de vertelling van de tempellegende ter verduidelijking worden betrokken, kan een hulp zijn om deze moeilijk toegankelijke meditatie ook te doen.

Het tweede deel wordt wellicht pas bij nadere beschouwing herkenbaar als actueel belangrijke meditatie-inhoud. Het biedt allereerst een hulp om de taal van de evangeliën te begrijpen. Hoe essentieel dit is, kun je vooral zien wanneer het verkeerd wordt geïnterpreteerd zoals bij de oprichting van het institutionele christendom. Andere woorden uit het evangelie openbaren hun occulte betekenis überhaupt alleen aan diegene die de imaginatieve mysterietaal verstaat. Dat wordt duidelijk aan het voorbeeld van de drievoudige verloochening van de apostel Petrus. Zijn zielenbeproevingen

gen en inwijdingsbelevissen worden ook belicht met de Grondsteenspreuk en de vlindermeditatie.

Pasen 2019, *Joseph Morel*

I

De vlinder-meditatie
en de tempellegende

Voordracht van 2 juni 2011 (Hemelvaartsdag)
in de Schreinerei aan de Blumenweg in Dornach

*Vang de vlinder
Stuur hem in ijzige hoogten
Waar de werelddromen heersen
Wordt hij voor jou tot de vogel
Dan heb je het werk
Ten halve volbracht
Dompel de vogel
In diepten van de zee
Waar de wereldwil werkt
Verdrinkt de vogel
Dan blijft er nog te doen
Het vogellijkje
In het vuur louterend te verbranden
Verteer dan de as
En je bent
Het licht in het wereldduister –*

JAOUE

*Rudolf Steiner, Dornach, 27 mei 1923
Zie aantekening 24, blz. 114*

Fange den Falter
Sende ihn in eifige Höhen
Wo die Weltenträume walten
Wird er dir zum Vogel
Dann hast du der Arbeit
Hälfte vollbracht:

* Den Vogel tauche

JAQUE

In Meerestiefen
Wo der Welkenwille wirkt
Ertrinkt der Vogel
Dann bleibt dir noch zu tun,
Die Vogel Leiche
Im Feuer läuternd zu verbrennen
Dann vergeht die Aht
Und du bist
Das Licht im Weltendünkel -

Sinds het begin van de ontwikkeling van het mensenwezen op deze fysiek-zintuiglijke aarde – je kunt ook zeggen sinds Lemurië of sinds de val uit het Paradijs – is er voor ons menselijk bewustzijn een afgrond ontstaan tussen de geestelijke wereld waaruit wij voortkomen en de fysiek-zintuiglijke wereld waarin wij onze incarnaties doormaken. In de geschiedenis van onze mensheid kon deze afgrond min of meer, al naar gelang de tijdsomstandigheden, als smartelijk worden ervaren. Maar er is een moment in de mensheidsontwikkeling waarvan we kunnen zeggen dat dit smartelijk ervaren van de afscheiding van de geestelijke wereld, het ervaren van deze afgrond, in zekere zin op de spits werd gedreven. En dat was de dag van de Hemelvaart van Christus, exacter gezegd: het waren de dagen die op de Hemelvaart van Christus volgden. Het gebeuren zelf maakte een overweldigende indruk op de leerlingen. Daardoor, dat Christus op het keerpunt der tijden tussen de leerlingen was verschenen en ook na het Paasfeest zelfs in Zijn geestelijke gestalte te midden van hen waarneembaar was, was deze afgrond overbrugd. Maar op Hemelvaartsdag, toen Hij in de ethersfeer binnenging, vond er in zekere zin een offer plaats. Hij ging binnen in de ethersfeer van onze aarde, opdat Hij van daaruit geschouwd kon worden door *alle* mensen, niet alleen door de leerlingen. Wie tegenwoordig het Christusgebeuren in de etherische wereld terecht als het centrale gebeuren van onze tijd ziet, die zou juist ook moeten weten dat dit gebeuren nooit zou hebben kunnen plaatsvinden zonder dat het Christus-fantoom voor het eerst

opging in de ethersfeer van de aarde. Zonder de Hemelvaartsdag zou het nu voor de mensen niet mogelijk zijn om Christus in het etherische te schouwen.

Toen deze dag was aangebroken dat Christus opging in de ethersfeer, stonden de leerlingen daar aan de voet van de Olijfberg en moesten afscheid nemen van het privilege om Hem blijvend waarneembaar in hun midden te hebben. In de dagen daarna ontstond voor de leerlingen allereerst een gevoel van leegte, een leegte zoals die toen ook beleefd kon worden in de tempel in Jeruzalem. De tempel was leeg geworden, het voorhangsel dat vroeger het allerheiligste had verborgen voor de blikken van oningewijden, was kapotgescheurd. De leerlingen zelf waren in die dagen weliswaar niet in de tempel, maar hun gemoedstoestand – wanneer je die zou kunnen navoelen – was zodanig als waren ze zelf in de tempel geweest en hadden in deze tempel niets anders ervaren dan het zien van het *kapotgescheurde* voorhangsel van het voormalige allerheiligste. Zij voelden het als hadden ze voor het kapotgescheurde voorhangsel gestaan, in het allerheiligste gekeken en niets gezien. De tempel was leeg en hun Heer en Meester was weg.

Ik denk dat we ons tegenwoordig er niet echt bewust van zijn hoe groot de beproeving was die de leerlingen toen moesten doormaken. Zij hadden Christus meegemaakt, zij hadden Hem zelf gezien en zij hadden beleefd: zelfstandig hadden ze door hun getuigenis, door hun aanwezigheid, tot de overtuiging kunnen komen dat de dood geen macht heeft over de geest, geen macht over een geestelijk wezen, ook niet over de vergeestelijkte oergestalte van het menselijke